

„Erasmus+ dla demokracji: jak szkoła kształtuje aktywnych obywateli?”

25-26 maja 2026 r.

PROGRAM

I DZIEŃ KONFERENCJI (25 maja, poniedziałek)

8:45-9:30 | Rejestracja uczestników

9:30-9:45 | Uroczyste otwarcie konferencji

Prowadzenie konferencji: Przemysław Desperat - Zastępca Dyrektora Biura Programów Edukacji Szkolnej oraz Edukacji Dorosłych, Magdalena Bielak – koordynatorka Zespołu Erasmus + KA1 Edukacja Szkolna.

Powitanie uczestników

- Dr Sławomir Drelich, Członek Zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie

9:45-11:00 | Panel dyskusyjny nt. Edukacji obywatelskiej (pierwsze doświadczenia z nowym przedmiotem, szanse, wyzwania, komparatystyka europejska, dobre praktyki w projektach Erasmus+)

- Prowadząca: Anna Atlas - Dyrektorka Biura Programów Edukacji Szkolnej oraz Edukacji Dorosłych,
- Dr Jędrzej Witkowski, Prezes Zarządu Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej,
- Dr hab. Daria Hejwosz-Gromkowska, prof. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Dr Marcin Skobrtal, II Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Wałbrzychu,
- Michał Wieczorek, Dyrektor Biura Zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie.

11:00-11:30 | Przerwa kawowa

11:30-13:00 | Sesje I

Gdy świat niepokoi: jak mądrze rozmawiać z młodzieżą o wojnie i kryzysach. Prowadzi: dr Magdalena M. Baran, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	Sztuczna inteligencja, a prawdziwe emocje. Prowadzi: Łukasz Gierek, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Uniwersytet Radomski	Edukacja obywatelska w Europie. Prowadzi: dr hab. Daria Hejwosz-Gromkowska, prof. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
--	--	---

13:00-14:00 | Lunch

14:00-15:15 | Sesje II

<p>Edukacja w godzinie sztucznej inteligencji, czyli podróż humanisty po wodach gAI.</p> <p>Prowadzi: dr hab. Przemysław Kordos, prof. Uniwersytetu Warszawskiego</p>	<p>Nowoczesne nauczanie historii współczesnej.</p> <p>Prowadzi: dr Agnieszka Jankowiak-Maik, nauczycielka historii i wiedzy o społeczeństwie, aktywistka edukacyjna, tutorka, trenerka i publicystka.</p>	<p>Walka z dezinformacją i manipulacją, fact-checking (sesja prowadzącego i elementy warsztatowe).</p> <p>Prowadzą: Filip Gołębiowski, Prezes Zarządu Instytutu Dyskursu i Dialogu oraz Wiktor Nowak, członek zarządu Instytutu Dyskursu i Dialogu</p>
--	--	---

15:15-15:45 | Przerwa kawowa

15:45-17:00 | Sesje III

<p>Edukacja antydyskryminacyjna – jak uczyć równości w polskiej szkole?</p> <p>Prowadzi: dr Agnieszka Kozłowska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu</p>	<p>Nowoczesne metody nauczania o świecie współczesnym.</p> <p>Prowadzi: dr hab. Tomasz Kamiński, prof. Uniwersytetu Łódzkiego</p>	<p>Eko-obywatele XXI wieku.</p> <p>Prowadzi: Katarzyna Jagiełło, Instytut Zdrowia i Demokracji</p>
--	--	---

18:30 | Kolacja

PROGRAM

II DZIEŃ KONFERENCJI (26 maja, wtorek)

9:00-10:30 | TedEX "Znajcie swoje prawa – relacja praw nauczycieli i praw uczniów" Marcina Kruszewskiego #PrawoMarcina

10:30-11:00 | Przerwa kawowa

11:00-12:15 | Sesje I

<p>Współczesne zagrożenia demokracji.</p> <p>Prowadzi: dr hab. Arkadiusz Lewandowski, prof. Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszcy</p>	<p>Czym jest hakywizm i e-demokracja? Społeczno-technologiczne badania cyberprzestrzeni.</p> <p>Prowadzi: prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie</p>	<p>Europejski Korpus Solidarności i Erasmus+ Młodzież jako narzędzia wzmacniania partycypacji młodzieży</p> <p>Prowadzą: Maja Rachwał i Magdalena Szykor, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji</p>
--	--	--

12:15-12:40 | Plenarna prezentacja pt. "Debata oksfordzka jako narzędzie zwiększania partycypacji i podnoszenia świadomości obywatelskiej": dr Sławomir Drelich – członek zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

12:40-13:10 | Przerwa kawowa

13:10-14:40 | Sesje II

<p>Debata oksfordzka jako narzędzie edukacji obywatelskiej.</p> <p>Prowadzi: Jakub Luber, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji</p>	<p>Debata oksfordzka jako narzędzie edukacji obywatelskiej.</p> <p>Prowadzi: Szymon Ofat, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji</p>	<p>Debata oksfordzka jako narzędzie edukacji obywatelskiej.</p> <p>Prowadzi: Szymon Ludwig, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji</p>
--	--	--

14:45-15:00 | Zakończenie konferencji - dr Sławomir Drelich – członek zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

15:00 | Lunch

OPISY SESJI

I DZIEŃ KONFERENCJI

Gdy świat niepokoi: jak mądrze rozmawiać z młodzieżą o wojnie i kryzysach.

Prowadząca: dr Magdalena M. Baran, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej

Świat dzisiejszy pełen jest niepokoju. Każdego dnia bombardują nas informacje dotyczące wojen, kryzysów, konfliktów. Słyszymy i uczymy się o tych dalekich, ale również o tych nam bardzo bliskich; o zmieniających geopolityczne oblicze świata, ale także o tych, które przebiegają przez najbliższe nam środowiska i wspólnoty. Doświadczamy wojny – w różnych jej postaciach, począwszy od tej najbardziej tradycyjnej, przez jej postać informacyjną/deinformacyjną, aż po wersję hybrydową – której próbujemy sprostać. Doświadczamy codziennych konfliktów i kryzysów, objawiających się między innymi już nie tylko podziałami, ale głęboką polaryzacją, sięgającą wgłąb naszego społeczeństwa. Doświadczamy niepokoju, zachwiania naszej odporności społecznej, której podstawami są tradycyjnie poczucie własnej skuteczności, umiejętność radzenia sobie z emocjami, elastyczność poznawcza, zdolność radzenia sobie w sytuacjach nieznanych, sieci społeczne, które aktywują się w kryzysie, czy wreszcie zaufanie i zdolność do współpracy.

Aby zacząć odnajdywać się w takiej zdefiniowanej rzeczywistości, musimy rozmawiać, uczyć się od siebie nawzajem czy wreszcie aktywować nasze krytyczne myślenie, pozwalające na realistyczną ocenę sytuacji. Patrząc z takiej właśnie perspektywy podczas niniejszego seminarium będziemy uczyli się jak rozmawiać z młodymi o wojnie i kryzysach; w jaki sposób rozpoznawać i nazywać zagrożenia, jak działać w ich obliczu, a także jak porządkować je tak, by budować odporność społeczną na poziomie grupy.

Sztuczna inteligencja, a prawdziwe emocje.

Prowadzący: Łukasz Gierek, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Uniwersytet Radomski

Dziś sztuczna inteligencja jest fantastycznym narzędziem edukacyjnym, które ułatwia pracę, oszczędza czas i pobudza kreatywność. Jest nieuniknionym, jest kamieniem milowym cywilizacji, której rozwoju nie da się tak prosto powstrzymać, ale wraz z nią przychodzi też cała fala obaw dotycząca chociażby hejtu. Porozmawiajmy na temat tego czy dziś jesteśmy się w stanie sami ochronić, czy rozumiemy technologię i zmieniający się dookoła świat.

Edukacja obywatelska w Europie.

Prowadząca: dr hab. Daria Hejwosz-Gromkowska, prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu

Co to znaczy być dobrym obywatelem? W Holandii, odpowiedzieliby, że to pomaganie innym. Walijczycy uważaliby, że to troska o własną tożsamość, ale również rozumienie problemów

globalnych i dbanie o środowisko. Anglicy z kolei położyliby akcent na wspólne wartości brytyjskie, w tym rządy prawa i wolność osobistą. Współcześnie obywatelstwo rozumiane jest jako złożona, zmienna koncepcja społeczna, w różnych wymiarach i płaszczyznach. Jak postaram się ukazać w trakcie wystąpienia, współczesne obywatelstwo nie ogranicza się jedynie relacji między państwem a jednostką (praw i obowiązków), ale wykracza poza tradycyjne ramy definicyjne. Zrozumienie współczesnego podejścia do obywatelstwa, pozwoli na charakterystykę różnych podejść i paradygmatów w edukacji obywatelskiej w wybranych krajach europejskich. W trakcie wystąpienia skupię się na problematyce edukacji obywatelskiej w Anglii, Walii oraz Holandii. Wybrane systemy edukacyjne mają podobne podejścia w zakresie kształtowania i rozumienia obywatelstwa oraz tożsamości narodowej w warunkach zróżnicowania kulturowego. Postaram się również odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób doświadczenia angielskie, walijskie i holenderskie, moglibyśmy wykorzystać w kształtowaniu polskiej polityki oświatowej (także na poziomie szkoły) oraz w działaniu pedagogicznym.

Edukacja w godzinie sztucznej inteligencji, czyli podróż humanisty po wodach gAI.

Prowadzący: dr hab. Przemysław Kordos, prof. Uniwersytetu Warszawskiego

Podczas tej sesji odpowiemy sobie na pytania:

1. Dlaczego generatywna sztuczna inteligencja jest tak kusząca i tak tragiczna szczególnie dla humanisty?
2. Czego humanista może (i co umie) używać?
3. Czego humanista może się uczyć, by nadążyć?
4. Jak świadomie nie nadążyć za gAI i jak z rozmysłem jej nie używać.

Nowoczesne nauczanie historii współczesnej.

Prowadząca: dr Agnieszka Jankowiak-Maik ("Babka od histy"), Publiczna Szkoła Podstawowa Cogito w Poznaniu, autorka książek i popularyzatorka nauki

Jak uczyć o najnowszych dziejach w sposób angażujący, rzetelny i bliski doświadczeniom uczniów? Ta sesja poświęcona jest innowacyjnym metodom dydaktycznym, które pomagają lepiej zrozumieć historię XX i XXI wieku. Uczestnicy poznają praktyczne narzędzia pracy z materiałami źródłowymi, nowymi mediami oraz narracjami wieloperspektywicznymi. W programie znajdą się przykłady dobrych praktyk, inspirujące case studies oraz refleksja nad wyzwaniem, jakie stoją przed nauczycielami w dobie szybkich zmian społecznych i technologicznych. Sesja skierowana jest do edukatorów, badaczy i wszystkich zainteresowanych nowoczesnym podejściem do nauczania historii.

Walka z dezinformacją i manipulacją, fact-checking.

Prowadzący: Filip Gołębiowski i Wiktor Nowak, Instytut Dyskursu i Dialogu

W dobie nadmiaru informacji i dynamicznego rozwoju mediów cyfrowych umiejętność rozpoznawania fałszywych treści staje się kluczową kompetencją. Ta sesja poświęcona jest skutecznym metodom przeciwdziałania dezinformacji oraz narzędziom fact-checkingowym, które wspierają weryfikację informacji w codziennej pracy edukacyjnej i badawczej. Uczestnicy poznają mechanizmy powstawania i rozprzestrzeniania manipulacji, nauczą się analizować źródła oraz identyfikować techniki wpływu stosowane w przestrzeni publicznej i mediach społecznościowych. W programie przewidziano również prezentację praktycznych przykładów, case studies oraz narzędzi, które można wykorzystać w pracy z uczniami i studentami.

Edukacja antydyskryminacyjna - jak uczyć równości w polskiej szkole?

Prowadząca: dr Agnieszka Kozłowska, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Sesja pomoże umiejscowić temat edukacji antydyskryminacyjnej w kontekście podstawy programowej i rynku pracy. Po krótkim wstępie teoretycznym, w formie warsztatowej uczestnicy przećwiczą aktywności pomagające lepiej zrozumieć pojęcie dyskryminacji.

Nowoczesne metody nauczania o świecie współczesnym.

Prowadzący: dr hab. Tomasz Kamiński, prof. Uniwersytetu Łódzkiego

Warsztat poświęcony jest praktycznym, aktywizującym metodom dydaktycznym w nauczaniu. Jego celem jest pokazanie, jak odejść od wyłącznie transmisyjnego modelu kształcenia na rzecz uczenia się opartego na doświadczeniu, refleksji i rozwiązywaniu problemów. W trakcie sesji uczestnicy zapoznają się z grami symulacyjnymi jako narzędziem rozwijającym myślenie strategiczne, kompetencje negocjacyjne i rozumienie złożonych procesów międzynarodowych. Szczególną uwagę poświęcimy temu, jak sztuczna inteligencja może wspierać nauczyciela w projektowaniu takich gier (scenariuszy symulacji, ról aktorów itd). Drugim obszarem będzie praca ze studiami przypadku, traktowanymi nie jako ilustracja teorii, lecz jako punkt wyjścia do analizy, dyskusji nad wielowymiarowością problemów i złożonością procesów decyzyjnych w polityce. Omówione zostaną sposoby konstruowania „dobrych” case studies oraz ich adaptacji do różnych poziomów kształcenia. Trzecim elementem warsztatu są pamiętniki refleksyjne (reflective learning diaries) jako narzędzie pogłębiania uczenia się, łączenia teorii z doświadczeniem oraz rozwijania autorefleksji studentów. Uczestnicy poznają przykłady zadań refleksyjnych, kryteria oceniania oraz sposoby integrowania tej metody z symulacjami i studiami przypadku.

Eko-obywatele XXI wieku.

Prowadząca: Katarzyna Jagiełło, Instytut Zdrowia i Demokracji

Podczas warsztatu pokażemy, jak planować w szkole działania obywatelskie uczniów w sposób bezpieczny, zgodny z misją szkoły i zasadą neutralności. Popracujemy na narzędziu „mikro-akcja - 4 tygodnie”: od diagnozy problemu, przez plan działań i komunikacji, po ocenę efektu. Jako studium przypadku możemy wykorzystać tematy klimatu i przyrody, bo dobrze nadają się do ćwiczenia współpracy, argumentacji, pracy na faktach i rozmowy o dezinformacji. Uczestnicy wyjdą z gotowym szkicem działania do wdrożenia.

II DZIEŃ KONFERENCJI

Współczesne zagrożenia demokracji.

Prowadzący: dr hab. Arkadiusz Lewandowski, prof. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Demokracja liberalna w której funkcjonujemy zmagają się współcześnie z procesami, które w debacie publicznej opisuje się jako jej kryzys. Z jednej strony istotnym problemem jest pytanie o istotę tego kryzysu, co on właściwie oznacza? Z drugiej strony, być może nawet kwestią kluczową jest uświadomienie sobie z czego ów kryzys wynika i co jest jego źródłem? W trakcie sesji, której formuła będzie połączeniem wykładu oraz dyskusji z uczestnikami, zostanie podjęty problem współczesnych zagrożeń dla demokracji, w szczególności tych procesów, które dotyczą ludzi młodych, wchodzących dopiero w przestrzeń potencjalnych aktywności obywatelskich i społecznych. Tymi zagadnieniami są m.in: szeroko rozumiane nowe technologie (w tym media społecznościowe i „sztuczna inteligencja”) i wynikające z nich konsekwencje dla uczestnictwa w procesach politycznych, jakości debaty publicznej czy wreszcie relacji społecznych.

Czym jest hakytywizm i e-demokracja? Społeczno-technologiczne badania cyberprzestrzeni.

Prowadząca: Prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Planowana sesja poświęcona jest zagadnieniom hakytywizmu i e-demokracji jako współczesnych form aktywności obywatelskiej w cyberprzestrzeni. Jej celem jest przybliżenie uczestnikom, w przystępny i interdyscyplinarny sposób, tego, w jaki sposób technologie cyfrowe zmieniają formy zaangażowania społecznego, protestu politycznego oraz komunikacji między obywatelami a instytucjami publicznymi. W trakcie spotkania omówione zostaną podstawowe pojęcia, przykłady działań hakytywistycznych oraz narzędzia e-demokracji, a także związane z nimi szanse i zagrożenia. Sesja ma charakter edukacyjno-dyskusyjny i została zaprojektowana tak, aby zachęcić do krytycznego myślenia o roli technologii w życiu społecznym i obywatelskim.

Europejski Korpus Solidarności i Erasmus+ Młodzież jako narzędzia wzmacniania partycypacji młodzieży.

Prowadzące: Maja Rachwał i Magdalena Szykor, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Sesja skierowana do nauczycieli i osób pracujących z młodzieżą, które chcą lepiej rozumieć, jak programy Europejski Korpus Solidarności (EKS) oraz Erasmus+ Młodzież mogą wspierać aktywność obywatelską, społeczną i demokratyczną młodych ludzi. Podczas sesji uczestnicy poznają konkretne możliwości, jakie te programy oferują — od lokalnych inicjatyw solidarnościowych po międzynarodowe projekty młodzieżowe, wymiany i działania partycypacyjne.

Debata oksfordzka jako narzędzie edukacji obywatelskiej.

Prowadzący: Jakub Luber / Szymon Ofat / Szymon Ludwig, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

W jaki sposób uczyć młodych ludzi kultury dialogu, argumentacji i świadomego uczestnictwa w życiu publicznym? Sesja poświęcona debacie oksfordzkiej jako sprawdzonemu narzędziu edukacji obywatelskiej pokaże, jak w praktyce rozwijać kompetencje retoryczne, krytyczne myślenie oraz umiejętność pracy zespołowej. Podczas spotkania uczestnicy poznają zasady prowadzenia debaty, strukturę wystąpień oraz rolę moderacji i oceny argumentów. Prowadzący zaprezentuje także konkretne scenariusze zajęć oraz wskazówki, jak wdrożyć tę metodę w szkole lub pracy z grupami młodzieżowymi.